

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 11. aprila 1931.

štev. 15.

Podraževanje in pocenitve v nadrobni trgovini.

Industrija in veletrgovina imata vprašanje zniževanja in poviševanja cen vsaj deloma urejeno potom kartelnih združenj in sličnih organizacij. S tem je obema panogama dana možnost, obvarovati se nenadnih, prevelikih izgub, dasiravno se jim zamorejo v polni ali vsaj v zadostni meri izogniti le strogo kartelirana podjetja, ki izven kartela nimajo resne konkurence. Nasprotno pa nas zgodovina določevanja kartelnih cen uči, da se ob raznih prilikah, često povsem neutemeljeno poslužujejo karteli te svoje prednosti iz zgolj dobičkarških nagibov, in si prizadevajo obdržati cene čim višje na škodo trgovine in konsumentov.

»Cene doli!« je zahteva današnjega gospodarstva. Ta parola ne bo zamejnana z drugo, dokler se ne doseže povsod normalno stanje. Ne mislimo s tem predvojnega razmerja cen, ki je bilo sicer nekoliko pravičnejše od današnjega, ker so tudi na predvojnne cene uplivali razni karteli in trusti tako, da so bile cene kartelnih produktov nerazmerno višje od cen nekarteliranih proizvodov.

Klic »Cene doli!« bo odmeval v svetovnem tržišču tako dolgo, dokler razmerje dobička, tedaj odstotka rentabilnosti med posameznimi produkcijami ne bo regulirano na pravični, enotni višini, ki bo omogočala enak zaslužek in enake eksistenčne možnosti vsem proizvajalnim panogam.

Razmerje med povpraševanjem in ponudbo, ki stoji kot naravni regulator

cen še vedno v ospredju, izgublja iz dneva v dan vedno več na svojem pomenu, ker priča razvoj svetovne produkcije na vseh poljih, da je proizvodnja že vsepovsod nadkrilila porabo. Ponudba je tedaj v splošnem večja od povpraševanja. Naravno izjemo tvorijo samo nove iznajdbe in nekateri predmeti, katerih produkcijo še do danes ni uspelo spraviti na višino svetovne porabe, kakor: radij, razne žlahtne kovine in kamni ter slično.

Dasiravno visoka cena tega blaga nikakor ni utemeljena v njegovi praktični vrednosti in tudi ne v stroških produkcije, bodo slične abnormalne postavke obstojale v trgovini vedno.

Ce skušamo primerjati ceno posameznih produktov z njihovo praktično vrednostjo, se nam n. pr. vidi neumljivo, zakaj zlato, ki razen bleska, barve in svojstva, da ne rjavi, zaostaja v praktični vrednosti daleč za jeklom. Krepka primera za vrednost in ceno je v ponarodela prislovica o dragem briljantu, ki navzlic visoki ceni nič ne nosi in služi samo nečimurnosti svojega lastnika — in o mlinskem kamnu, za mal denar kupljenem, ki prinaša svojemu lastniku lepe dohodka.

Povpraševanje temelji tedaj mnogokrat na boleznih nagujenjih, posedovati gotove luksuzne in modne predmete, če tudi za visoko, praktično popolnoma neutemeljeno cenó. Razumljivo nam bo ob tej boleznosti lastnosti človeštva tudi po naših pojmih brezumno početje divjaških plemen, da za-

menjujejo zlatu, dragoceno kamenje, slonovino, kožuhovino in slično za peščico steklenih biserov, gumbov in enakih ničvrednih predmetov.

Vse to počenjajo divjaki le dotedaj, ko informacije ne razblinijo njihovih iluzij in jih ne seznanijo polagoma z razmerami v svetu. Najvišjo ceno ima tedaj nevednost, in ceneni žarki prve kulture, ki jih obvarujejo nadaljnjih, morda še večjih škod, navzlic temu niso tako cenjeni kot zaslužijo. Mimogrede naj omenimo, da razlika med sodobnim trgovcem, ki svoje »znanje« črpa samo iz tradicij, izkušenj in prakse ter zavrača, informacijo in nasvet strokovnega tiska, in nevednim divjakom, prav tako živečim od tradicij in izkušenj, ni bogzna koliko velika.

Bolj utemeljena je visoka cena novih iznajdb, zlasti v kolikor je njih praktična vrednost v skladu z njo. Visoke cene novih iznajdb so mogoče vsled mednarodne patentne zaščite za določeno dobo let, dasiravno so največkrat mnogo previsoke. Prava praktična vrednost novih iznajdb se pokaže šele potem, ko poteče doba patentne zaščite. Med »novimi iznajdbami« pa najdemo tudi množico predmetov brez sleherne praktične vrednosti, ki tvorijo tudi v tej izjemi prav korenito izjemo.

V kolikor se vrednost blaga ne nanaša na te izjeme, je cena odvisna od povpraševanja in ponudbe kot naravnega regulatorja. Tu pa zopet igrajo glavno vlogo že omenjeni karteli in trusti, ki skušajo navzlic visoki in ceneni produkciji ob zmanjšanem obratovanju zaslužiti prav toliko, kolikor so zaslužili pri izrabljanju polne kapacitete. Reelna trgovina se bori proti takim kartelom, kolikor pač more. Njen trud pa je največkrat brezuspešen, ker so marsikateri karteli tako močni, da so od njih odvisne merodajne ustanove in organizacije, ki morajo zvezanih rok molče opazovati njih uničujoči vpliv na svetovno gospodarstvo. Vedno jasneje se kaže, da je edini, res uspešni izhod iz splošne gospodarske krize: uničenje tistih kartelov, katerih namen je samo kovanje dobička.

Cena blaga na kraju proizvodnje naj

odgovarja njegovi praktični vrednosti, upoštevajoč pri tem: ceno surovine, stroške proizvodnje, rentabiliteto investiranega kapitala, primeren odstotek za riziko in zmeren procent čistega dobička.

Do danes ni še nobena država uvedla kontrole nad produkcijo, da bi spravila vrednost, ceno in zaslužek v skladnost. Poedini poizkusi po raznih državah se nanašajo po večini samo na gotove vrste proizvodnje in so imeli povprečno majhen uspeh.

Jasno je, da bi se moralo povsod umetnemu podraževanju potom kartelov napraviti konec. Sredstev za to imajo poedine države dovolj. A tudi na mednarodnih konferencah za ublažitev svetovne gospodarske krize ne najdemo dovolj dobre volje in energije, ki bi posegla odločilno v te, gospodarstvo uničujoče razmere. Umestna je tu prislovica, da riba pri glavi smrdi, in zdi se nam, da bi predlog kateregakoli delegata naletel na odločen ugovor, v katerem bi ga kolegi pozvali, naj pometa pred svojim pragom, ali pa bi mu celo zabrusili v obraz svetopisemsko primero o pezdiju in brunu v očeh. Isti prizor kot pred mednarodnim gospodarskim forumom bi povzročilo razmotrivanje sličnih problemov v mejah sleherne države. Začasno je pogled v bodočnost v tem oziru še nejasen, dasiravno je neizbežna gotovost, da pride tudi tukaj v doglednem času do izboljšanja.

Za trgovca je važno, kako spraviti v skladnost ceno blaga v nadrobni trgovini s cenami, ki vladajo trenutno na tržišču na debelo, ne da bi pri tem moral utrpeti kake večje izgube ob nenadnem padanju cen, in da bi nasprotno ne škodoval ugledu svoje trgovine ob preneglem zvišanju cen takrat, ko se je blago na tržišču na debelo podražilo.

To vprašanje zahteva od trgovca mnogo gibčnosti, globokega poznanja razmer v svojem prodajnem okolišju in točne informiranosti o položaju, vladajočem na drugih tržiščih.

(Konec prihodnjic.)

Obrisi novega trgovskega zakona.

Pred dvema mesecema so dobile naše gospodarske zbornice v proučitev in izjavo prvi del načrta o novem trgovskem zakonu, ki vsebuje sledeče odseke: trgovec, trgovski register, trgovska tvrdka, trgovske knjige, prokura in pooblastilo, trgovski nameščenci, trgovski agenti in posredniki.

Zdaj je razposlan našim gospodarskim zbornicam drugi del načrta, ki vsebuje določbe o javnih trgovskih društvih, komanditnih društvih in o tajnih trg. društvih. Načrt predvideva nekatere važne spremembe.

Javne trgovske družbe, katere so doslej morale imeti notarsko pogodbo, bodo lahko obstajale brez pisane pogodbe in bodo v tem slučaju podvržene obširnim odredbam novega zakona. Vsi člani javne trgovske družbe jamčijo kakor doslej s celim premoženjem za njene izgube.

Sporno je bilo doslej pri nas vprašanje, če zamore postati član javne trgovske družbe tudi že obstoječe, protokolirano podjetje. Novi zakon dovoljuje članstvo obstoječim, protokoliranim trgovskim družbam, ki morajo za zastopanje imenovati posebno osebo.

Vplačilo vloge posameznih družabnikov obstoji lahko v denarju, nepremičninah, napravah in sličnih vrednotah. Poleg tega pa se sme kot družabnika sprejeti tudi osebo, ki ne vplača nikake prijemljive vrednosti, marveč obstoji vrednost njegove družabne vloge lahko v njegovem dobrem glasu, strokovnih sposobnostih ali sličnih lastnostih. Tak

družabnik ni dolžan jamčiti za društvene izgube s svojim privatnim premoženjem in se lahko osvobodi te obveze.

Komanditna družba loči kot doslej notranje (javni) člane (komplementarje), ki jamčijo za podjetje s celim premoženjem in v zunanje (tiste) družabnike (komandiste), ki jamčijo samo z določenim zneskom.

Dočim so se doslej komandisti vpisovali poimensko v trgovski register le na njih lastno željo, je sedaj protokolarizacija, kakor tudi vpis višine jamstva za tiste družabnike obvezna.

Tudi vloga posameznih družabnikov obstoji lahko namesto iz denarnega vplačila iz kakih drugih vrednosti kot pri javnih trg. družbah.

Tajna trgovska družba, kakor jo predvideva novi zakonski načrt, prav za prav ni niti družba v pravem pomenu besede, ker jo na zunaj zastopa samo njen predstavnik. Določila odgovarjajo približno predpisom dosedanjih družb z omejeno zavezo.

Tajni družabniki so udeleženi na dobičku podjetja nekoga tretjega (nosilca tvrdke) in ne jamčijo za društvene izgube nasproti upnikom. Zakon sicer predvideva jamstvo tajnih družabnikov do višine vplačanega ali dolžnega deleža, vendar se lahko dogovorno tajni družabnik odveže dolžnosti jamstva za družbine izgube. V slučaju konkurza je tak družabnik upravičen kot upnik zahtevati od nosilca tvrdke tudi povračilo vplačanega deleža.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Važna je tudi iz izvlečka ugotovljena vsota kosmatega dobička pri računu produkcije.

Tudi v knjigi produkcije nimamo točnejših, razdeljenih podatkov in se knjižbe, kakor stanje nanašajo samo na razmerje dotičnega proizvajaljšča nasproti glavni upravi.

Razmere v lesni produkciji mnogokrat zlasti pri manjših podjetjih ne dopuščajo, da bi bil na vsakem proizvajaljšču nastavljen zmožen človek, ki bi znal voditi tudi evidenco nad poedinimi računi, za katere so bili zneski med letom izplačani oziroma vplačani. Za trgovca pa je nadvse važno, da poleg premo-

ženjskega stanja posameznih proizvajalšč, ki nam ga prikazuje v knjigi produkcije zaključeni račun — in poleg splošnega pregleda nad uspehom, t. j. rentabilnostjo dotičnega odseka, ki je izkazana v kosmatem dobičku, ugotovi tudi, v kak namen in za kateri račun so bile izdane oziroma prejete vrednosti, ki jih izkazuje vsoti debetnega in kreditnega stolpca v zaključenem računu produkcije v glavni knjigi.

V debetni vsoti so zapopadene vse vrednosti, ki jih je trgovec med letom izdal (ali jih bo moral izdati) za rastoči polobdelani in neobdelani les, dalje za najemnine, plače, dnine, obratovalne stroške, voznine, zavarovalnine, davke in razne druge izdatke, ki so v zvezi s produkcijo. Vsota kreditnega stolpca pa zapopada istotako različne vrednosti, prejete iz raznih proizvajalšč nerazdeljeno po raznih računih, na katere se prejete vrednosti nanašajo.

Ker pa so prav ti podatki za trgovca velikega pomena in mu je samo na podlagi razdelitve vsote omogočena sestava statistike, ki tvori tudi bazo za uspešno in smoteno kalkulacijo, je priporočljivo, da si za porazdelitev prometnih podatkov omisli trgovec posebno

pomožno knjigo, v katero vpisuje izdane in sprejete vrednosti iz računa produkcije, porazdeljeno vsaj na glavne posamezne račune. Taka knjiga bi se imenovala razdelnik (ali tudi zbirnik) računa produkcije.

Razdelnik računa produkcije je pomožna knjiga, ki jo vodimo po vzorcu razdelnika stroškov (glej lansko 21. in 22. številko!) v običajni dvostolpni obliki.

Na poedinah listih otvorimo posamezne račune vsaj za glavne skupine prometa iz računa produkcije, in sicer: 1. račun blaga, 2. račun dnin in mezd, 3. račun voznin, 4. račun pogonskega materiala, 5. račun vzdrževanja obratovališč, 6. račun najemnin (ako imamo obratovališča v najemu), 7. račun zavarovalnin, 8. račun raznih stroškov.

V prvi stolpec (debet) vpisujemo zaporedoma one zneske, ki smo jih zabeležili v kreditni stolpec prima-note (izdatki) in s tem obremenili račun produkcije. V drugi (kreditni) stolpec pa vpisujemo za običajno označbo datuma in predmeta zneske, vpisane za račun produkcije v debetnem (prejemki) stolpcu prima-note.

(Dalje sledi.)

Gospodarske beležke.

Napredek Sušaka.

Medtem ko Reka in Trst umirata vsled zastoja v pomorskem prometu, kaže Sušak velik napredek, ki ga tudi lanska splošna gospodarska depresija ni zaustavila.

Pravkar objavljena statistika o prometu susaške luke izkazuje sledeče množine v tonah:

	s tuzemstv.	z inozem.	skupni
1926	449.000	2.102.400	2.551.400
1927	699.000	3.658.500	4.357.500
1928	723.700	4.915.500	5.639.200
1929	854.200	5.487.300	6.341.500
1930	814.500	6.371.600	7.186.100

Tekom zadnjih petih let se je promet Sušaka v stalnem naraščanju skoraj potrojil. Razveseljivo je posebno naraščanje prometa z inozemstvom, dočim je promet z domačimi lukami zadnja leta nekako stabiliziran.

Izvoz krompirja v Avstrijo in na Češkoslovaško dovoljen.

Svoječasne omejitve izvoza krompirja v Avstrijo so ukinjene, ter se sme zopet tja, kakor tudi na Češkoslovaško izvažati blago, ki je opremljeno s spričevalom, da ni bolno na raku. Tudi nesporazum z Avstrijo glede izdajanja certifikatov o izvoru in zdravju krompirja potom mariborske kontrolne postaje je odstranjen.

Za olajšanje obmejnega prometa na avstrijsko-jugoslovanski meji.

Deputacija štajerskih obmejnih posestnikov v Avstriji je zaprosila avstrijskega poljedelskega ministra, naj podvzame potrebne korake, da se olajša lokalni obmejni promet na jugoslovanski meji. Minister je obljubil želji ugoditi in stopil v stik z našo vlado.

Zanimanje za naše blago v inozemstvu.

Pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine se inozemstvo zanima za sledeče naše izvozno blago (v oklepaju navedeno številko naj interesenti navedejo za brezplačno informacijo pri omejenem zavodu v Beogradu):

Orehi: Marseile (4104), Budimpešta (5485), Newyork (oluščeni 3247).

Suho sadje, slive: Marseile (4104), Budimpešta (5485).

Fižol, leča, bučno seme: Budimpešta (5485), Pirée (3765).

Živina, meso: Praga (slanina, mast 4236), Bordeaux (šunke in mesni izdelki 3795); London (5697), Rotterdam (konji za meso 5615), Pariz (svinjsko meso 4168), Solun (4412).

Āože: Bordeaux (predelane 3794), Marseile (4104), Lisabona (4010), Argirokastro (soljene 3521).

Jajca: London (5697), Solun (4412), Hull (2794), Madrid (3161), Rim (4567).

Zdravilna zelišča (zlasti lipovo cvetje ter milni in beladonin koren): Budimpešta (5611), Bern (5765), Hamburg (5609), Dunaj (5408).

Obrestna mera vlog.

Domači denarni zavodi so zadnji sklep za polodstotno znižanje obrestne mere za vezane vloge (od $6\frac{1}{2}\%$ na 6%) že pričeli izvajati. Obrestna mera za nevezane vloge ostane neizpremenjeno 5% .

Pregled meril.

Službene Novine objavljajo razpored, po katerem se bo vršil dveletni pregled meril.

V ljubljanskem teritoriju oddelka za kontrolo mer se bo vršil vsako neparno leto pregled v srezih: Kamnik, Kranj, Ljubljana, Radovljiva; vsako parno leto pa v srezih: Čabar, Kočevje, Litija, Logatec, Novo mesto.

Na celjskem teritoriju vsako neparno leto v srezih: Celje, Gornji grad, Slovenjgradec; vsako parno leto pa v srezih: Brežice, Krško, Laško, Šmarje.

Na mariborskem teritoriju vsako parno leto v srezih: Dravograd ter Maribor levi in desni breg; vsako neparno leto pa v srezih: Dolnja Lendava in Murska Sobota.

Združene papirnice.

Bilanca Združenih papirnic Vevče, Medvode, Goričane za pretečeno leto izkazuje 2.750.236 Din čistega dobička. Delničarji dobijo 8 odstotno dividendo.

Se nazadovanje zavarovanih delavcev.

Navzlic pričetkom nekaterih sezonskih del je število zavarovanih delavcev pri OÜZD zopet nazadovalo v marcu na 86.703 nasproti 86.731 v februarju in 87.635 v januarju. Lani je bilo v marcu zavarovanih 92.489 delavcev, tedaj 5786 več kot letos. Nazadovanje delavskih zavarovanj v času pričetka sezone je znak, da kriza še ne popušča, marveč narašča.

IZ TEKSTILNE TRGOVINE.

Začetkom maja je napovedana konferenca veletrgovcev s tekstilnim blagom v Beogradu, ki se bo bavila z vprašanjem direktne prodaje blaga od strani tvornic detajlnim trgovcem neposredno.

Kot smo že javili, zahtevajo veletržci, da naše tekstilne tovarne prekinejo vse zveze z detajlnimi trgovci in dobavljajo blago izključno le njim. Ta zahteva je, milo rečeno, nepravilna in škoduje 1. tvornicam samim, ker jih postavlja v odvisnost od veletrgovine, kateri je na prosto dano, kakšne cene stavi doma-

čemu blagu in katero blago hoče favorizirati; 2. škoduje trgovcem, ki morajo blago dražje kupovati od veletržcev in vsled tega manj zaslužiti; 3. pa škoduje tako dvojno posredovanje najbolj konsumentom samim, ker blago dyakrat podraži.

Trgovci in konsumenti upajo, da bo že pripravljena resolucija, ki jo namestavajo predložiti tekstilni veletrgovci, na merodajnem mestu upoštevana tako kot zahtevajo to koristi večine, ne pa nekaterih posameznih pridobitnikov.

Po širnem svetu.

Neuspeh rimske žitne konference.

Mednarodna žitna konferenca v Rimu je zaključila svoje posvetovanje brez kakega uspeha. Edini omembe vredni sklep je ta, da se 28. maja vrši v Londonu ponovna mednarodna konferenca z določenim programom. Ta program pa je že sam po sebi tak, da izključuje vsak uspeh, ker se bo — po stari praksi — bavil zopet samo s proučevanjem predlogov in stavil nove predloge, od katerih bo »pozitiven« zopet samo predlog za sklicanje nove konference, ki bo imela »novo« nalogo proučevanja starih predlogov in sklicanje nove konference, ki bo . . . itd. v brezkončnost: iz ene konference v drugo . . .

Trgovinska bilanca Romunije.

Pravkar objavljeni podatki lanskoletne zunanje trgovine Romunije izkazujejo 28.495 milijonov lejev izvoza in 22.468 milijonov lejev uvoza ter je bilanca aktivna za nad 6 milijard lejev.

Nasproti predlanskemu letu je vsled gospodarske krize ogromno nazadovala vrednost uvoza (za 7-4 milijarde lejev), vsled dobre letine pa se je precej povečala vrednost izvoza.

Amerika proti sladkornemu kartelu.

Ameriški državni pravdnik je vložil proti sladkornemu kartelu ovadbo, v kateri ga dolži, da je že tri leta nastavljal sladkorju previsoke cene, od katerih so imele kartelirane tovarne ogromne, neupravičene dobičke, vse ostale gospodarske panoge pa težko izgubo. Ovadba je vzbudila celó v Ameriki veliko senzacija.

Skrajšanje delovnega časa.

Da se zaposlijo tudi množice brezposelnih, so na predlog vlade važnejše panoge nemške industrije odobrile načrt za skrajšanje delovnega časa. Računajo, da bo mogoče v kratkem povišati število delavcev za 10 do 15 odstotkov.

Romunsko-madžarska trg. pogodba,

ki je potekla dne 31. marca, je bila te dni zopet podaljšana do 30. junija.

Gospodarska razstava v Pragi.

Dne 30. maja se otvori v Pragi velika gospodarska razstava, na kateri bodo poleg Čehoslovaške zastopane tudi skoraj vse srednjeevropske države. Razstava bo razdeljena na osem oddelkov: 1. kmetijstvo, 2. lesna industrija, 3. živiloreja, 4. kmetijska industrija, 5. zelišča, 6. poljedelski stroji, 7. kmetijski in obrtni proizvodi, 8. gradbeni oddelek.

Kdor bi žele pri razstavi sodelovati, dobi brezplačno pojasnilo pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu pod št. 3210.

Trgovinska pogodba med Grčijo in ČSR.

Te dni se vršijo v Atenah pogajanja za sklep trgovinske pogodbe med Grčijo in Čehoslovaško. Ker so predpogajanja že zaključena, je upati, da se pogodba podpiše že prihodnji teden ob priliki prihoda čsl. ministra dr. Beneša.

Amerika napoveduje konec krize.

Predsednik Združenih držav Amerike je v svojem pozivu delodajalcem, naj ne znižujejo plač nastavljenem in naj ne izvajajo več redukcije, napovedal skorajšnji konec gospodarske krize, kar je izzvalo vsepovsod veliko presenečenje. Pri nas se znaki kakega izboljšanja še vedno ne kažejo.

Rusija izvažja jeklo.

Petletni načrt predvideva velik dvig produktivnosti ruske jeklene in metalurgične industrije. Te dni so Rusi stavili ponudbo za dobavo 25 milijonov britev potom svoje trgovske agencije v Sheffieldu. Cena odgovarja komaj četrtninski ceni na angleškem trgu. Tudi v drugih predmetih metalurgične industrije ponuja Rusija ogromne količine po dumpinskih cenah. Težko pa se nasprotno opaža, da se uvoz jeklenih in metalurgičnih izdelkov v Rusijo vedno bolj omejuje, pri čemer je močno prizadeta zlasti nemška in angleška metal. industrija.

Poljsko investicijsko posojilo.

Te dni so bila v Parizu zaključena pogajanja za najemi investicijskega posojila v višini ene milijarde frankov, ki jih bo Poljska porabila za zgraditev železniške zveze Gornja Šlezija—Gdinja.

Produkcija in brezposelnost.

Statistična poročila izkazujejo, da je tekem zadnjih petih let padla produkcija po svoji vrednosti v Ameriki za 26%, na Angleškem za 22%, v Franciji za 15%, v Italiji za 19% in v Nemčiji za 11%.

Istočasno pa je narasla brezposelnost v Ameriki za 149%, v Angliji za 72%, v Italiji za 55% in v Nemčiji za 55%, dočim je v Franciji brezposelnost padla.

AVSTRIJA — NEMČIJA.

Položaj, ki je nastal po ustanovitvi avstrijsko-nemške carinske unije, še vedno ni razčiščen. Tej carinski uniji se najbolj protivita Francija in Češkoslovaška, ki ne vidita v njej samo gospodarske, marveč nekako tajno politično združitev. Tudi Anglija se čuti prizadeto, vendar se tam položaj razsoja treznejše. Italija pa nasprotno odobrava sklenjeno pogodbo. Fašistični krogi na tistem kujejo iz tega političen kapital in vidijo v carinski uniji protiutež državam Male antante. Države Male antante so še vedno rezervirane ter bodo

Romunija znižala diskont.

S prvim aprilom je romunska državna banka znižala diskontno stopnjo od 9 na 8%, obrestno mero za lombardna posojila pa od 10 na 9%.

Tudi Poljska povišuje agrarne carine.

Da se ubrani prodirajočemu uvozu ruskega žita, je Poljska povišala uvozne carine: za rž, ječmen in oves od 11 na 17 zlotov, za pšenico od 17.50 na 25 zlotov, za rženo moko od 16.50 na 25 zlotov, za pšenično moko pa od 25.50 na 37 zlotov za 100 kg.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov

Ljubljana, Karlovska cesta 4

Prodaja na obroke

zavzele enotno stališče šele po konferenci v Sinaji, ki se vrši te dni. Mnogo se govori o razširjenju carinske unije na celo Srednjo Evropo, kar je plod Briandovega načrta, ki skuša s tem ustvariti gospodarsko močno enoto, na drugi strani pa preizkusiti iskrenost Nemčije in Avstrije, ki zagovarjata unijo zgolj z gospodarskimi motivi.

Dasiravno je časopisje polno različnih domnev in komentarjev, so si ta mnenja v tolikšnem protislovju, da ni upati na razčiščenje položaja pred konferenco Društva narodov.

Tržna poročila.

Zdravilna zelišča.

Kamelično cvetje je nekoliko oslabilo ter plačuje London po 9—11 Din kg, bezgov cvet pa je v ceni čvrstjši; borovnice plačuje Hamburg po 9—10 Din kg c. Hamburg; beladonino listje ima ceno 13.50 Din v Hamburgu, v Trstu pa se ponuja slabše blago po 10.50 do 11 Din, a ne najde kupca; korenine beladone ponuja Trst po 6.50 Din; milne korenine (radice saponaria) imajo navzlic proizvajalni sezoni čvrste cene. London plačuje lipovo cvetje po 12—13 Din, arnikovo cvetje po 13—13.50, arnikove korenine po 31 Din, in lipovo cvetje po 16—18 Din.

Med.

Položaj na tržišču z medom je še vedno zelo neugoden. Naš med v pločevinastih posodah se nudi po 11—11.25 Din franko meja (neto). Lipov med iz Kalifornije in Rusije se ponuja v Bremenu ali Hamburgu po isti ceni, in mu naše blago seveda ne more konkurirati. Še cenejše (po 7 Din) se ponuja prav dobro blago iz prekomorskih držav, zlasti iz Guatemale.

Volna.

V Beogradu se plačuje volna neizpremenjeno po 12 Din »Stogošč« in po 13 Din »Sigaja«.

Jajca.

Tekom marca so jajca na vseh svetovnih tržiščih močno nazadovala v ceni. Hamburg je začetkom marca plačeval še po 0.85 RM (Din 11.45) ducat našega blaga, koncem marca pa je cena zdrknila za približno 5 par pri komadu navzdol. Bolgarsko blago se je začetkom meseca plačevalo po 15 in celo 20 par dražje, koncem meseca pa se je cena izenačila in se plačuje v Hamburgu po 8 RM (95 par) komad.

Milano je plačeval začetkom marca ducat svežega blaga po 4.45 Lit (Din 13.20), koncem marca pa le še po 3.60 Lit (Din 10.70).

Naši izvozniki plačujejo za prvovrstno sveže blago po 60 do 65 par, a je dvomljivo, če se bodo te cene dalj časa obdržale.

Znižane cene pnevmatiki.

Tudi na Čehoslovaškem se je cena za pnevmatiko znižala za 10 odstotkov, poleg tega pa se je zvišal skonto za takojšnjo plačilo v detajlni trgovini od 3% na 5%.

Na londonskem trgu je cena gumiju te dni ponovno padla tako nizko, kakor že davno ne ter notira gumi 13¹/₁₆ funta.

Dunajski svinjski trg.

Navzlic velikemu dogonu so cene stalne in so šle celo mestoma navzgor ter se je plačevalo mastno blago po 1.52 do 1.57 šil., kmečko po 1.38—1.50, stari prašiči po 1.30—1.35, mesnato blago 1.20—1.50, lahko mesnato blago pa po 1.75 šilingov.

Za odpravo carine na modro galico.

Glavni savez srbskih zemljoradnikov je na našega trgovinskega ministra naslovil prošnjo za odpravo carine na modro galico.

Bombaž.

Vesti, da je pričakovati porast cen bombaža radi zmanjšanih plantaž, radi vremenskih nepravil in radi škode po mrčesu, ki so bile zadnje čase vržene s tendenčnim namenom v svet, se demantirajo. Nasprotno je samo ameriška letina proračunana na 13.9 milijonov bal, poleg tega pa je neprodanega blaga iz lanske letine še okoli 9 milijonov bal. Pri bombažu je tedaj pričakovati še nadaljnjega padanja cen.

Tudi angleško tržišče bombaža se navzlic sporazumu z Ghandijem noče popraviti, ker se v Indiji tihi bojkot angl. blaga nadaljuje v nezmanjšani meri. Istotako se opaža vsepovsod zmanjšanje konsuma, ki slabo vpliva na cene.

Dražba kož divjačine.

Kožuhovinarski sejem v Ljubljani se vrši 13. t. m. Na tej dražbi se bo prodajalo: 2000 kom. lisic, 10.000 kom. zajcev, 150 kun, 300 dihurjev, 100 jazbecev in večje množine raznih drugih kož divjačine.

Perutnina.

Na milanskem tržišču so tekom marca cene kokošim poskočile od začetnih Lit 7.— (Din 20.75) na Lit 9.75 (Din 28.90) za kg. V istem razmerju so poskočile tudi cene puranom od 7.10 na 8 Lit za kg.

Na Čehoslovaškem so cene stalne ter se plačuje v Bratislavi za komad kokoši Kč 25 (Din 41.90), rac Kč 32.50 (Din 54.45), gosi imajo ceno Kč 13.50 (Din 22.60) za kg.

Poljski pridelki na zagrebškem trgu.

Beli novi fižol ima v Zagrebu ceno Din 240, krompir se plačuje po Din 75 za 100 kg.

TRŽNE CENE V LJUBLJANI

dne 8. aprila 1931.

Govedina za 1 kg: v mesnicah po mestu: I. 16 do 20, II. 14 do 18; na trgu: I. 16 do 20, II. 14 do 18, III. 10 do 12, jezika 20 do 22, vampov 10 do 12, pljuč 6 do 8, jeter 16 do 20, ledic 18 do 24, možganov 25 do 30, loja 7 do 10 Din.

Teletina za 1 kg: I. 23, II. 18, jeter 25 do 30, pljuč 20 Din.

Svinjina za 1 kg: I. 20 do 23, II. 16 do 18, pljuč 10, jeter 18 do 20, ledic 25, glave

8 do 10, parkljev 6 do 8, slanine trebušne 13, slanine ribe in sala 15, slanine mešane 14 do 15, slanine na debelo 15, masti 16, šunke (gnjati) 24 do 25, prekajenega mesa I. 24 do 25, II. 18 do 20, prekajenih parkljev 6 do 8, prekajene glave 10, jezika 28 Din.

Drebnica za 1 kg: koštrunovega 14 do 15, jagueljine 18 do 20 Din.

Konjsko meso za 1 kg: I. 8, II. 6 Din.

Klobase za 1 kg: krakovskih in debrecinskih 40, hrenovk in safalad 30 do 32, posebnih 32, slačenk 24, svežih kranjskih 25, polprekajenih kranjskih 28 do 30, suhih kranjskih 35, prekajane slanice 17 do 18.

Perutnina za komad: piščanec majhen 15, večji 20, kokoš 25 do 40, petelin 25 do 40, raca 30 do 40, nepitana gos 80, domači zajec, manjši 4 do 10, večji 12 do 20 Din.

Ribe za 1 kg: karpna 22 do 28, ščuke 35 do 40, klina 20, mreže 15 do 20, pečenke 12 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2-50 do 3, 1 kg surovega masla 25 do 28, čajnega masla 36 do 44, masla 30 do 36, bohinj-skega sira 24, sirčka 7 do 8, eno jajce 0-50 do 1 Din.

Pijače: 1 liter starega vina 16 do 22, novega vina 12 do 14, 1 čaša piva 3 do 4-50, 1 vrček piva 4 do 4-50, 1 steklenica piva 5-50 do 6 Din.

Kruh: 1 kg belega kruha 4, črnega in rženega 3-50, 1 navadna žemlja 0-50 Din.

Sadje: 1 kg luksuznih jabolk 14, jabolk I. 12, II. 10, III. 8, ena oranža 1 do 2, limona 0-50 do 1, 1 kg rožičev 6 do 8, fig 10 do 12, dateljnov 24 do 44, mandeljnov 44, orehov 9 do 10, luščenih orehov 28 do 32, suhih češpelj 10 do 12 Din.

Specerijsko blago: 1 kg kave »Portoriko« 80 do 84, »Santos« 52 do 54, »Rio« 36 do

40; pražene kave I. 90 do 100, II. 80 do 90, III. 66 do 70, IV. 56 do 60, kristalnega sladkorja belega 12-75, sladkorja v kockah 14-25, kavne primesi 18, riža I. 9, II. 7, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4% 4-75, navadnega kisa 4% 3, 1 kg soli morske debele 2-50, drobne 2-75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, 1 liter petroleja 7-50, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3-75, čaja 80 Din.

Mlevski izdelki za 1 kg: moke št. »0« na debelo 3-10 do 3-55, na drobno 3-75, št. »2« na debelo 2-80 do 3-25, na drobno 3-50, št. »4« na debelo 2-25 do 2-40, na drobno 3-25, št. »6« na debelo 1-85 do 2, na drobno 2-75; kaše 5 do 6, ješprenja 5 do 6, ješprenjčka 8 do 10, otrobov 1-50 do 2, koruzne moke 3 do 3-50, koruznega zdroba 4 do 4-50, pšeničnega zdroba 4 do 5, ajdove moke I. 7, II. 5, ržene moke 3-50 Din.

Zito, za 100 kg: pšenice 200 do 210, fižola ribničana 270, prepeličarja 280, graha 8 do 10, leče 10 do 12 Din.

Kurivo: 50 kg premoga 30, 1 tona premoga 460, kub. meter trdih drv 140 do 150, mehkih drv 70 Din.

Kрма, za 100 kg: sladkega sena 100, polsladkega sena 85, kislega sena 70 do 75, slame 50 do 70 kg.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaji Prosti tečaj

1 angleški funt	276—	276 20
1 ameriški dolar	56-5	56-70
1 avstrijski šiling	7-96	7-99
1 belga	7-92	7-90
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslov. krona	1-676	1-68
1 francoski frank	2-218	2-22
1 italijanska lira	2-975	2-98
1 grška dragma	—73	—73
1 madžarski pengő	9-90	9-91
1 nemška marka	13-55	13-56
1 poljski zlot	6-33	6-32
1 romunski lej	—336	—33
1 španska peseta	6-10	6-24
1 danska krona	15-13	15-12
1 švicarski frank	10-959	10-95
1 holandski goldinar	22-77	22-78
1 turška lira, papir	26-70	26-70
1 zlati frank	10-959	10-96
1 kanadski dolar	56-02	56-01
1 ucvrška krona	15-13	15-09
1 brazilski milreis	5-40	5-40
1 argentinski pezos	17-20	17-15
1 švedska krona	15-15	15-12
1 egiptovski funt	281-80	281-50

Porastla je peseta, sicer neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 424—425, 7% Blairovo posojilo 82-50 do 83, 8% Blairovo posojilo 92-50 do 93-50, 7% investicijsko posojilo 88-50 do 89-50, tobačne srečke 35 ponudba, 4% bosanske obveznice 51-25 do 52-50, begluške obveznice 68-50 do 69, Rdeči križ 48 ponudba, posojilo državne hipotekarne banke 82-75 do 83-50, Seligmanovo posojilo 83 do 83-50.

Stanje čvrsto in skoraj neizpremenjeno.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 120 povpraševanje, Prva hrvatska štedionica 920—922, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 310 do 315, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 128 povpraševanje, Nar. banka 7.900 do 8.100, Kreditni zavod 170 do 180, Ruše 235 do 237, Obrtna banka 36 povpraševanje.

»Praštediona« se je zopet nekoliko okrepila, sicer neizpremenjeno.

Lesno tržišče.

Začetek sezone, začetek protestov.

Z začetkom sezone so se nekoliko pomnožila povpraševanja po našem lesu in je začel izvoz naraščati. Obenem pa se množijo protesti, ki so največkrat utemeljeni, ker se nanašajo na slabo izdelavo lesa ali na druge kršitve pogodbe od strani naših, zlasti manjših izvoznikov.

Protesti ne škodujejo samo prizadetemu trgovcu, marveč jemljejo ugled našemu blagu; zato ponovno opozarjamo, naj se pri manipulaciji upošteva načela izdelave prvovrstnega, pogodbi in zahtevam uzane popolnoma odgovarjajočega blaga. Glede točnega izvrševanja pogodb priporočamo, da naši čitatelji zopet preštudirajo naša lanskoletna navodila, kar jim bo zelo koristilo in jih obvarovalo velike škode.

Povpraševanje za naš les.

Pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu se inozemstvo zanima za sledeče vrste našega lesa:

Za različen žagan les in za zaboje za pomaranče se zanimata dve veliki inozemski tvrdki. (Pojasnila pod št. 5663 in 5664.)

Za železniške prage: Bordeaux (3793).

Za orehovino: Milano (5657).

Za 3 vagonne bele jesenovine: Regensburg (5398).

Za smrekovino: Aleksandrija (4036).

Za »Sperrholz«: Mosern (2621).

Za vse vrste lesa: Lomello (3633).

Interesenti naj se za brezplačna pojasnila obrnejo na omenjeni zavod ter naj v dopisih navedejo številko, ki je zabeležena v oklepaju. Zavod želi, da se mu pošlje tudi konkretna ponudba z označbo množin, vrst in cene, po možnosti cif prevzemna luka.

Španija kot tržišče za naše oglje.

Španija uvaža poleg drugega lesa tudi velike množine lesnega oglja. Samo v Barcelono se uvozi letno 30 do 40 tisoč vagonov oglja. Delež našega uvoza je ostal tudi še danes, navzlic trgovinski pogodbi tako majhen, da ob statističnem pregledu skoraj ne pride v poštev. Največ se uvaža oglje iz Korsike, ki se

plačuje v Barceloni po 225 do 250 peset (okoli 1500 Din) za tono. Ako bi hoteli doseči, da se naš uvoz oglja v Španijo dvigne, bi morali predvsem skrbeti za to, da se znižajo prevozni (pomorski) stroški, ki znašajo danes 30 šilingov za tono, vsaj za eno tretjino. Tudi od rednih paroplovnih zvez subvencioniranega paroplovnega društva »Oceanija« nima naša lesna trgovina nobenih koristi.

Ruski les v podonavskih državah.

Madžarsko paroplovno društvo »Atlantica Trust« je sklenilo s Sovjeti pogodbo, po kateri je stavilo svoje štiri parobrode Rusiji na razpolago za prevoz lesa v podunavsko ozemlje.

Cenik za zavarovanje valute pri izvozu lesa.

Za april je določen sledeči cenik za zavarovanje valute pri lesnem izvozu: drva 1300—1800 Din, oglje 7000, ogljeni odpadki in prah 1000 Din za vagon; jelovina rezana 525 Din za m³, jelovina tesana 300 Din, jelovina obla do 25 cm premera 220 Din, nad 25 cm srednjega premera 375 Din za m³; borovina rezana 700 Din, tesana 450 Din; bukovina rezana, tesana in obla, parjena 850 Din, neparjena 525 Din; hrastovina rezana 2000 Din, obla 1200 Din, hrast šleperji 100—150 Din, 12 150—160 Din, 18 160—180 Din, 20 180—220 Din, 25 220—230 Din, 36 230—270 Din; orehovina rezana 2500 Din; lipovina rezana 1000 Din; brestovina, javorovina in jesenovina v hlodih 800 Din; telegrafski drogovi 7—9 m dolgi 50 Din od komada.

The logo for Schmoll Pasta features the brand name in a stylized, cursive script. 'Schmoll' is written in a large, flowing font, with 'Pasta' underneath it in a similar but slightly smaller style. The letters are dark and set against a light background.

ie pri nas in v inozemstvu najbolj priljubljena

krema za čevlje

CENE LESA NA ZAGREBSKI BORZI.

Na zagrebškem tržišču se cene lesa za m³ (če ni drugače pripomnjeno) gibajo v sledečih merah:

Hrast: hlodi I. 500—800, II. 200—500, hlodi za fornir 1200—1400; fino hrastovo blago 2200—2800; hrastovina na zrcalni rez 2500—3000, izbrano hrastovo blago 3200—4000; deske do 5 cm neobžamane 1200—1600, nad 5 cm neobžamane 1500—1800; boules 1600 do 2500; obžamani plohi do 8 cm 1800 do 2500, nad 8 cm 2400—3000; sodarsko blago 45—56 (akov); francoske doge 9000—12.000 (1000 kom.); frize ozke 1400—1500, široke 1600—1800, angle-

ške 1700—1900; stajliji 1500—1900 Din za m³; pragovi (250 cm) 45 Din komad.

Bukev: hlodi I. 100—300; žaganice (»Pfošten«) parjene I. 1000—1100, ne-parjene I. 900—1050; frize 450—650 za m³; pragovi (250 cm) 36 Din komad.

Javorovi hlodi I.: 400—600.

Jasenovi hlodi I.: 600—750.

Brestovi hlodi I.: 200—500.

Jelovina: tesana 270—450, žagana 450 do 650.

Brzojavni drogovi: hrastovi 30—33, jelovi 30 Din komad.

Drva: bukova I. 20—21, II. 17—20, mešana 18—20 Din za 100 kg.

Oglje: 70—75 Din za 100 kg.

NAZADOVANJE IZVOZA NAŠEGA LESA V GRČIJO.

Grčija, ki je prav dober odjemalec za naš les, se je tudi lansko leto močno omejila v nabavah. Poleg tega pa se opaža vsepovsod močno nazadovanje našega deleža na lesnem uvozu.

Gradbenega lesa je uvozila Grčija leta 1929 249.770 ton v vrednosti 499 milijonov drahem, lansko leto pa le 221.819 ton v vrednosti 432 milij. drahem.

Delež Jugoslavije, ki je leta 1929 bila na prvem mestu s 114.802 tonami v vrednosti 215 milij. drahem, je padel lani na 95.779 ton v vrednosti 178 milij. drahem. Prvenstvo nam je odvzela Rumunija, ki je uvozila lani v Grčijo 91.948 ton gradbenega lesa v vrednosti 180 milij. drahem.

Drv je uvozila Grčija leta 1929 58.442 ton v vrednosti 25 milij. drahem, lani

pa samo 30.431 ton v vrednosti 12 milijonov drahem.

Jugoslavija je sicer obdržala kot uvoznica prvo mesto, vendar je padel njen uvoz od 51.481 ton na 30.431 ton in od vrednosti 21.8 milij. na 11 milij. drahem.

Oglja je uvozila Grčija l. 1929 32.721 ton za 55 milij. drahem, lani za 27.548 ton v vrednosti 44 milij. drahem.

Naš uvoz oglja, ki je bil l. 1929 na prvem mestu z 12.609 tonami v vrednosti 19.4 milij. drahem, je lani padel na drugo mesto in je znašal 9001 tona v vrednosti 12.3 milij. drahem. Prvo mesto je zavzela Bolgarija z 12.745 tonami v vrednosti 22 milij. drahem. Na tretjem mestu je Albanija s 4.512 tonami (8 milij. drahem).

LESNO TRZIŠČE V NEMČIJI.

Splošna gospodarska kriza in deloma pospešena eksploatacija domačih gozdov je povzročila, da je lansko leto uvoz lesa v Nemčijo padel z 20 do 21 odstotkov po teži in vrednosti ter je znašal:

leta	milij. ton	milij. RM.
1929	7.0	481
1930	5.6	379

Po glavnih vrstah lesa se je uvažalo v Nemčijo sledeče blago v zadnjih dveh letih (množine značijo vagone po 10 ton):

	1929	1930
les za celulozo	253.400	211.100
okrogli les	199.600	166.100
gradbeni les	180.400	145.800
jamski les	28.500	20.700
pragovi	23.700	6.200
drva	10.600	6.000

Nazadovanje uvoza se kaže pri vseh glavnih vrstah lesa, najbolj občutno pa je nazadoval uvoz jamskega lesa, kar priča o zastanku dela v glavnih panogah nemške industrije.

Mi za uvoz lesa v Nemčijo skoraj ne prihajamo v poštev radi bližine Rusije in Poljske, pa tudi Češkoslovaške in Avstrije. Glavne uvozne države so v zadnjih dveh letih uvozile v Nemčijo sledeče množine vagonov lesa:

	1929	1930
Poljska	220.600	138.900
Rusija	99.300	130.200
Češka	107.100	73.400
Avstrija	80.000	66.800
Fran. kolonije	45.100	36.500
Svedska	24.900	16.300
Letonija	19.000	10.200
Romunija	16.100	9.600
Jugoslavija	5.800	2.800

Rusija si vedno bolj osvaja nemško tržišče ter je letos že odvzela prvenstvo

poljski. Naš lesni uvoz je padel več kot za polovico v enem samem letu. Ako primerjamo delež našega uvoza zlasti z lesom iz francoskih afriških kolonij, pa tudi z deležem Romunije, vidimo, da bi se zamogle naše zveze gotovo znatno izboljšati, ker nam na vsak način gre prvenstvo vsaj pred Romunijo. Iz Jugoslavije se uvažava v Nemčijo samo gradbeni les.

Značilno je, da se je nasprotno lantsko leto povečal izvoz lesa iz Nemčije v druge države (največ v Francijo, Saarsko pokrajino, Švico in na Holandsko ter je znašal:

leta	vagonov	milj. RM
1929	91.500	56
1930	132.400	74

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Ob neizpremenjenih cenah se opaža nekoliko živalnejše razpoloženje.

Išče se sledeče blago:

200 do 300 m³ desk, 4 m dolžine, smreka, debeline 45, 50, 60, 70 do 100 mm, I.—II. in tudi III.—IV. kvalitete. — Cena franko italijanska meja z navedbo teže m³ — suho.

300 m³ moralov, 30 × 60, 35 × 70, 60 × 60, 70 × 70, 80 × 80 mm, kubirano za 2 mm manj pri vsaki debelini. Dobava maj, junij, julij, avgust. Franko italijanska meja.

Bukovo oglje, prima, lepo, brez prahu in brašne. — Franko italijanska meja.

Hrastove podnice, paralelne, in sicer: 300 m³ debelina 55 mm, dolžina 2-80 m; 75 m³ debelina 45 mm, dolžina 2-65 m; 75 m³ debelina 65 mm, dolžina 2-90 m; 50 m³ debelina 45 mm, dolžina 2-90 m. — Franko italijanska meja z navedbo dobavnega roka in teže m³. — Blago od 18 cm naprej, I.—II. kvalitete. Vzame se tudi delne dobave.

Borovi hlodi, 40.000 komadov od 1-80, 2 in 2-50 m dolžine, debelina na tanjšem koncu 11/13 in 14/16, vsake debeline polovico. — Dobava do konca julija t. l. Plačila z akreditivom. Cena franko Sušak pristanišče.

Bukovina à la Slavonija, parjena, I. kvalitete, neobrobljena; bukovina à la Slavonija, parjena, II. kvalitete, neobrobljena in obrobljena, isto tako v I. in II. kvaliteti. — Dimenzije in dolžine običajne. Cena franko italijanska meja.

Bukovi pragovi, 2-60 m, 16×26×16, 2'50 m, 15×25×16, 2-60 m, 14×24×15. Najmanjši kvantum 2000 komadov. Dobava do konca maja odn. nekaj junija. Franko vagon nakladalna postaja.

Brzjavni drogovi, smreka in jelka: dolžina 10 m, debelina na tanjšem koncu 12 cm, zdrave kvalitete. Kvantum 20 do 30

tisoč komadov letno, 1500 do 2000 komadov mesečno. Cena 275 Din, franko Sušak pristanišče.

Brezovi hlodi, sveže sečnje, od 2 m naprej s toleranco 10% od 1 do 2 m, blago absolutno ravno in zdravo, z najmanjšim odstotkom malih grčic posameznih, premer v vrhu 20 do 30 cm. Cena franko meja Postojna za 100 kg. 2 vagona mesečno!

Večjo množino bukovih pragov 2-20×20×14 cm in 2-65×24×16 cm. Navesti množino, dobavni rok in ceno franko meja Postojna.

Hrastovi hlodi od 3 do 4 metre dolžine, najmanjši premer pod skorjo 30 cm. Cena franko Postojna tranzit.

Bukova metlišča, 1 m dolžine, 27/27 mm. Franko meja Postojna.

Bukovo oglje z 40% kanele. Cena franko meja Postojna tranzit.

Naravna bukovina, od 1 do 2 m dolžine ali tudi manj (toda navedene), od 10 cm širine naprej, debeline od 27 in 30 mm. Blago obrobjeno, paralelno, polnomerno, popolnoma suho. Franko meja Postojna tranzit.

Hrastovi boules, prima kvalitete, debelina samo 40 mm. Franko meja italijanska.

Lipove letve od 1 m naprej: 7 × 55, 7 × 100, 7 × 120 m. Vse franko meja Postojna tranzit.

30 m³ jesenovih plohov za kolarstvo, od 20 cm premera naprej, zdravo in negrčavo. Kvantum: 2 vagona.

Bukovi testoni. IV. kvalitete in ozki. — Cena franko prihod Sušak pristanišče.

220 komadov tramov, 21/24, 6 m; 50 komadov tramov, 21/24, 7 m. Dobava tekom 15 dni. Nakladalna postaja.

8 m³ 8/8, od 4 do 7 m; 4 m³ 11/11, od 3 do 8 m; 5 m³ 11/13, od 6 do 8 m; 5 m³ 13/16, od 6 do 10 m; 6 m³ 16/21, od 6 do 10 m; 7 m³ 19/2, od 5 do 10 m. — Dobava takojšnja. Cena meja Postojna.

Skupni davek na poslovni promet.

(Nadaljevanje.)

Razna živila: Testenine so kakor pečivo v prometu proste ker obsega kombinirani skupni davek na moko tudi nabave tega izdelka (pri uvozu pa se plača 3,5%). Prav tako je davek na bombone in čokolado v domačem prometu krit v skupnem davku na sirovi kakao.

Proizvodi od mleka so podvrženi v vsaki prometni fazi splošnemu 1% davku na poslovni promet (pri uvozu 4%). Za sadne konzerve znaša skupni davek za ves promet do konzumenta 2,7% (pri uvozu 4%). Mesne konzerve so v domačem prometu proste (pri uvozu 3,5%), ker obsega skupni davek na živino tudi notranji promet z mesnimi konzervami.

Kovine in izdelki iz kovine: Sirovo in kovno železoje v prometu davka prosto. Za profilno železo, kovano in valjano železo plača producent skupni davek od 1,6% (pri uvozu 2,5%), na železno pločevino 1,2% (2,2%), na pocinkano pločevino 2,9% (4%), na žico, valjeno in izvlečeno 1,8% (3,5%), na cevi 1,6% (2,9%), na železne konstrukcije 1% (3%), na osi, kladiva, klešče, bate, na kovala, sekire, lopate, krampe, kose in svedre 2,1% (4,5%), na šila dleta itd. 1,2% (1,2%), na nože in škarje 2,1% (4%), na žage in pluge 1,5% (3%), na vijake in matice 1,5% (4%), na cveke, žeblje in okove za okna 1,7% (4%), na vzmeti 2,1% (4%), na posodo iz kovanega ali litega železa 2% (3%), na posodo iz pločevine 2,1% (6%), na verige 1,7% (4%), na blagajne in kasete 1,2% (3,5%), in na jedilno orodje, nožiče, britve, škarje, aparate za striženje itd. 2,3% (4%).

Na aluminij se plača pri uvozu 2,5%, zato pa ni treba plačati davka v notranjem prometu na izdelke iz aluminija. Na svinec znaša skupni davek 1% (1,5%), na svinčene plošče in žico 1,2% (3%) in svinčene cevi 1,5% (3%). Enake postavke veljajo za cink. plošče iz cinka in izdelke iz cinka. Baker sirov ali prečiščen je v prometu prost, na izdelke pa plača skupni davek producent, in sicer za pločevino in žico 1,2% (%), za kotlarske izdelke pa 1% (3,5%).

Za premog plača producent odnosno rudnik za vse nadaljne faze prometa 1,12% (pri uvozu 1,7%. Ta davek obsega tudi produkcijo koksa, katrana in njihov nadaljni promet. Enako obsega skupni davek, ki se plača pri uvozu nafte (4,7%), tudi produkcijo destilatov (petrolej, bencin, olja za mazanje) ter njihov promet do konzumenta.

Za zemlje, pesek, kamen in gips se plača splošni 1-odstotni davek pri vsakem prometu za ves promet za **kredo** v višini 1,5% odnosno za mleto 1,8% pri uvozu 1,5% odnosno za mleto 1,8% (pri uvozu 3%), za **apno** v višini 1,2% (2%) in za **cement** v višini 1,5 (2,5%). Rude so davka proste. Za asfalt, asfaltni kamen, smole od katrana in premoga plača producent 1,2% (pri uvozu 2,2%).

Soboslikarji, črkoslikarji in pleskarji, kakor tudi steklarji so odslej prometnega davka (za izvršeno delo) prosti, ker je prometni davek že računani pri materialijah: barve, olja, kit itd.

Za kemične proizvode plača skupni davek v raznih izmerih za ves nadaljnji promet tvornica. Za običajno in toaletno **milo** znaša stopnja 2% (pri uvozu 8%) in je potem ves nadaljnji promet prost. Stopnja za **modro galico** znaša 1,3% (pri uvozu 2%). Tudi skupni prometni davek na **umetna gnojila** se pobere pri tvornici in sicer za apneni dušik 1,2% (pri uvozu 2%), za kostno moko in superfosfate 1% (2%) in za nitrofoskal Ruše 1% (2%).

Na tekstilne sirovine, tkanine in izdelke iz tkanin plačajo tvornice skupni davek za skoro ves nadaljnji promet. Na sirovo volno, sirov bombaž in sirovo svilo, nadalje lan, konopljo, juto itd. plačajo tvornice (predilnice), ki to sirovino nabavijo od domačega producenta ali z uvozom, skupni davek od 1,5% (uvozna stopnja je tu enaka domači).

Na bombažno, volneno, laneno, konopneno, jutno in svileni predivo znaša skupni davek 1,2%, ki ga plača producent (predilnica) ali uvoznik (v isti izmeri). Skupni davek na **bombažne tkanine, pletenine, trakove in pozamterijo** znaša v domačem prometu, kjer ga

plača producent (tovrnica), 1,5%, pri uvozu pa se pobere v izmeri 3,1%.

Za tkanine iz lanu, jute, konoplje itd. znaša skupni davek 1,5% (pri uvozu 2,5%). Na **volnene tkanine, pletenine, pozamterijo** itd. se pobira skupni davek v višini 1,5% (pri uvozu 8%), na **svilene tkanine, pletenine** itd. pa v višini 1,5% (pri uvozu 3,1%). Skupni davek na **linolej** znaša 1,5% (pri uvozu 4%) in na **knjigoveško platno** 1,5% (4%).

Na **klobuke** (neopremljene) znaša skupni davek 2,1% (pri uvozu 2,6%, na opremljene klobuke 2,5% (4%) in na **slamnike** 2,8% (4%), ki ga plača producent. Domača produkcija **dežnikov** je obsežna pri polfabrikatih; za izdelavo pa je plačati dodatni skupni davek v višini 1,5% od prodajne cene gotovega izdelka (pri uvozu dežnikov znaša skupni davek 6,5%).

Ves promet s **kožami, usnjem** in izdelki iz usnja je obsežen v kombiniranem skupnem davku na usnje, ki znaša 2% (pri uvozu 5%). Davek na poslovni promet se za to skupino pobere samo v tovarnici usnja, dočim je prost notranji promet s **sirovimi kožami** (pri uvozu se plača 1%) kakor tudi notranji promet pri predelavi usnja v čevlje, sedlarske, torbarske in slične izdelke in promet pri preprodaji teh izdelkov (pri uvozu pa se plača na čevlje in usnjene rokavice 6,5%, na tehnične predmete iz usnja 4%, na ostale izdelke iz usnja pa 7%).

Na **običajno krzno** plača producent skupni davek od 1,5% (pri uvozu 3,5%), na fino krzno pa 3% (pri uvozu 7%). Davek na promet s krznarskimi izdelki je vsebovan v davku na krzno, pri uvozu pa se plača 10%.

Na **umetno usnje** znaša skupni davek 2% (pri uvozu 4%). Izdelki iz kavčuka (n. pr. avtomobilске gume) so podvrže-

ni skupnemu davku od 1,8% (3%), obvala iz kavčuka skupnemu davku od 2 odstotka (3%), pnevmatike pa skupnemu davku 1,8% (4%). Ta davek plača seveda producent in je ves nadaljni promet prost.

Izdelki iz lesa in papirja. Pri producentu se tudi plača skupni davek na **metle** v višini 2% (3,2%), na **celuloid in izdelke iz celuloida** pa samo pri uvozu 5%. Izdelki iz lesa v kakršnikoli obliki so v prometu prosti, ker je ta promet vračunan v skupnem davku na rezan les. Na uvoz teh izdelkov pa se gibljejo stopnje za izravnaje med 3,5% in 5%. Na **plutovino** se plača pri uvozu 2%, potem pa je nadaljni promet, kakor tudi promet izdelkov prost.

Skupni davek na **karton** znaša 2,2% (pri uvozu 3%), na **papir** 2,5% (3,3%) in na **rotacijski papir** 1% (3%). V tem skupnem davku na papir in karton je vračunan ves nadaljni promet izdelkov, za katere vsebuje tarifa le stopnje pri uvozu, ki se glede na obseg predelave gibljejo med 3,3% do 8%. Le na igralne karte se pobira pri producentu poseben skupni davek od 3% (6%) in na **fotografski papir** 3% (4%). Na **knjige in revije** znaša skupni davek za izravnaje pri uvozu 5%, dočim je uvoz knjig v tujih jezikih razen modnih listov in cenovnikov prost.

Keramični in steklarski izdelki. Na opeko, strešnike, običajne lončarske izdelke, peči in keramične plošče se pobira pri producentu skupni davek od 1,1%, pri uvozu pa 2%, na izdelke iz **porcelana** pa 2,2% (pri uvozu 2,8%). Na steklo za okna se pobira pri producentu 1,8% (pri uvozu 2,5%), na **brušeno steklo** 2,8% (3,5%), na **fotografske plošče** 2,5% (3,5%), na stekleno posodo 1,8% (2,8%).

(Dalje prihodnjic.)

Praktični nasveti.

Odprava peg na obrazu.

Moderna kosmetika še danes ne pozna res uspešnega in trajnega sredstva za odpravo peg na obrazu. Začasno in po daljši uporabi tudi trajno pomaga natiranje obraza z prerezano limono.

Cinkovo mazilo.

Zmešaj 10 gramov cinkovega oksida z devetdesetimi grami nesoljene svinjske masti v razgretem stanju. Strnjena zmes je znano cinkovo mazilo za obveze

Odstranitev neprijetnih kocin.

Za odstranitev neprijetnih kocin ponujajo različna manj in bolj uspešna sredstva. Te si pa lahko odpraviš tudi sam, če si prirediš naslednjo pasto: 10 gramov kalcijevega sulfida, 5 gramov škrobne moke, 5 gr citronove esence in 5 gr glicerinske masti natri in dobro premešaj ter dodaj nekoliko vode, da dobiš precej gosto pasto, katero nama-

ži na porastla mesta. Maža naj ostane na koži četrt do pol ure, včasih tudi nekaj dalje, nakar jo ostrgaš z lesenim nožem ali s topim nožem za odpiranje pisem.

**Ali ste poravnali
naročnino!**

Enrilo
Splošno priljubljen
kavni nadomestek
okusen i cenen.

Dobiva se v vsej
dobro asortiranih
kolonijalnih trgovinah.

Ko zahtevate pri Vašem engrosistu vanilinov sladkor in pecilni prašek, tedaj izrecno zahtevajte

Dr. Oetkerjev pecilni prašek

in

Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor

ker se je že večkrat pripetilo, da trgovec na to pozabi, vsled česar dobite slabe posnetke naših izdelkov. Istotako pazite na zavarovalno znamko „SVETLA GLAVA“, ker je to edina, ki jamči za dobro kvaliteto.

Ako pri Vašem engrosistu ne dobite Dr. OETKERJEVIH izdelkov, tedaj pišite direktno na tovarno

Dr. Oetker Maribor

katera Vam na željo pošilja vse, pa bodisi tudi najmanjši kvantum.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postržete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in rudninske vode**

**Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!**